

Vzkříšení a Marie Magdalská - Jan 20,1-18 neděle 18.4.21

Vzkříšení je potřeba vnímat jako základ křesťanské víry. Mnoha lidem se může zdát víra ve vzkříšení Krista jako něco bláznivého. Tak tomu bylo vždycky. Když byl apoštol Pavel vězněn římskými úřady, byl vyslýchán římským místodržitelem Festem. Když se Pavel dostal ke vzkříšení Pána Ježíše Krista, Festus ho přerušil slovy: „Jsi blázen, Pavle, mnoho vědomostí tě připravuje o rozum!“ (viz. Sk 26,24) Víra ve Vzkříšení vždycky musela narazit v minulosti stejně jako dnes. Překvapivé je, že pro tuto víru jsou rozumové důvody. Jak to?

Znovu chci připomenout ty základní rozumové důvody. Mnoho lidí se domnívá, že dřív byli lidé víc nakloněni věřit různým pověrám, dneska už to tak není. Ve starých dobách stejně jako dnes si byli lidé vědomi, že mrtví se prostě do života nevracejí. Možná byli dřív víc nakloněni věřit v různé přízraky a duchy, včetně zjevení duchů zemřelých. Židovství se ale stavělo a staví k styku se záhrobím velice odmítavě a považuje je za nesmysl nebo dokonce za ďábelský podvod. Ježíš a jeho učedníci byli Židé. Kdyby někdo z učedníků, třeba zmiňovaný Petr nebo Jan, přišli za ostatními s tím že, se setkali se zemřelým Ježíšem, ostatní by si řekli, že jim ze zármutku buďto přeskočilo, nebo se dokonce stali obětí nějaké ďábelské ohavnosti. Vzkříšení Kristovo muselo být něco zcela jiného než nějaké zjevení ducha. Jinak by tomu učedníci neuvěřili a už vůbec by nebyli ochotni za svědectví o Vzkříšeném Pánu položit i život. Jejich nadšení a ochota k oběti, odvaha i rozhodnost dokázaly, že se z víry ve Vzkříšeného Pána, ačkoliv byla římskými vzdělanci opovrhována jako pověra vhodná leda tak pro otroky a služky, stalo nejsilnější duchovní hnutí dějin.

Z příběhu, který jsme četli vysvětluje ještě jeden důvod, který řadí Vzkříšení Krista k událostem, kterými se musí zabývat i náš rozum. Evangelium líčí množství zvláštních detailů, kterých si všimli Petr a Jan v hrobě, kam bylo uloženo Kristovo tělo: „...Šimon Petr a vešel do hrobu. Uviděl tam ležet lněná plátna, ale šátek, jímž ovázali Ježíšovu hlavu, neležel mezi plátny, nýbrž byl svinut na jiném místě.“ (Jan 20,6-7). O Janovi, který sám sebe nazývá skromně druhým učedníkem, je pak psáno: „Potom vešel dovnitř i ten druhý učedník, který přišel k hrobu dřív; spatřil vše a uvěřil.“ (Jan 20,8).

Lámal jsem si hlavu nad tím na základě čeho Jan vlastně uvěřil. V některých komentářích jsem našel toto řešení, které se mi velice líbí. Říkají zhruba toto: Jan ke své víře dospěl na základě rozumové úvahy, která mohla vypadat přibližně takto. Kdyby mrtvého Krista odnesli nepřátelé nesnímali by

z mrtvého těla pohřební plátna, do kterých se tenkrát balili zemřelí a už vůbec by nesundávali šátek z Ježíšovy hlavy. Ježíš už byl tři dni po smrti a začínající rozklad těla by takovou práci velice znepríjemňoval a ztěžoval. Proč by měl někdo něco takového dělat? Kdyby mrtvého Krista odnesli jiní učedníci, jednali by podobně. Tělo zemřelého by chovali v úctě a nepokoušeli by se proto odstranit plátno na těle zemřelého. Konečně, kdyby Kristus nebyl po ukřižování zcela mrtvý a nějak podivuhodně by se v hrobu vzpamatoval a pak odešel, pak by plátna a šátek byly roztrhány a ne úhledně složeny. Jan je v tomto příběhu jako legendární detektiv Sherlock Holmes, který v jednom ze svých příběhů říká: „... když vyloučíme všechno nemožné, pak to, co zůstane, ať je to cokoli a jakkoli nepravděpodobné, musí být pravda“. Víra ve skutečnost Kristova vzkříšení má rozumové důvody a dá se o něm uvažovat jako o skutečnosti.

Kristovo vzkříšení je ale zvláštní skutečnost, ke které je třeba mít osobní vztah. Není jako ostatní historické události, které se sice staly, ale nemusíme k nim mít žádný osobní vztah. Pokud vás zajímá historie, pak budete jistě alespoň podle jména znát veliké bitvy středověku, jako byly třeba bitva na Moravském poli, bitva u Kreščaku, bitva u Gruenwaldu, nebo bitva u Azincourtu. Podle historiků tato střetnutí nějak přesměrovala evropské dějiny, nebo tu šlo o přelomy ve vývoji vojenské strategie a techniky. Kromě odborníků a fanoušků historie ovšem nechávají tyto události většinu veřejnosti celkem chladnou. Jen ta první jmenovaná událost – bitva na Moravském poli – se alespoň u těch dříve narozených trochu dotkne vlastenecké struny v duši, protože v ní padl nejvýznamnější Přemyslovec, král železný a zlatý Přemysl Otakar II. Dokonce vznikla na toto téma baladická píseň, která nařiká nad touto dávnou českou porážkou:

Na den svatého Rufa
na poli Moravském
krev česká tekla proudem,
až zrůžověla zem.

To je zároveň dobrým důkazem proto, že nějaká historická událost byla alespoň trochu živá, je potřeba k ní mít osobní vztah. V případě Kristova vzkříšení to platí dvojnásob. Nejde jen o historickou událost ale o to kým Pán Ježíš pro nás je. Kým byl Pán Ježíš pro třetí významnou účastníci příběhu o vzkříšení Marii Magdalskou. Kdo byla tato Marie?

V evangeliu Markově se píše, že z ní Pán Ježíš vyhnal sedm démonů. Nevíme dnes sice, co se tím přesně myslí, protože lidé v té době většinu nemocí připisovali působení zlých duchovních sil. Prakticky ještě neexistovala medicína, jak ji známe dnes, která je založena na hledání řešení přirozeného původu nemocí. Ale ať byly Mariiny obtíže povahy duchovní, duševní nebo

tělesné, vděčila Pánu za uzdravení. To bylo v době, kdy byli nemocní zcela odkázáni na nejistou pomoc bližních znamenalo velice mnoho. Dá se říct, že Marie vděčila Pánu takřka za vše. Teď jde k jeho hrobu, aby naposled vzdala úctu tomu, kterého milovala. Je zlomená zármutkem, takže nechá bez většího povšimnutí i anděly: Na jejich otázku: „Proč pláčeš?“ , odpoví jen: „Odnegli mého Pána a nevím, kam ho položili.“

Zatímco Jan uvěří na základě rozumové úvahy, Marii čeká Pán osobně. Marie ho ale nepoznala. Považovala ho za zahradníka. Jak je to možné? Vzkříšený prostě není ten úplně stejný Ježíš jako byl tady na zemi. Vzkříšením Ježíš vstoupil do nového života, do nové formy existence. Jím začíná nové Boží stvoření, ve kterém už nebude místo pro hřích, ďábla, nemoc nebo smrt. Možná by se Mariin problém s poznáním Ježíše dal přirovnat k situaci, kterou většinou asi známe. Jsme pozvaní na sraz spolužáků po 30-ti letech. Lidé, se kterými se setkáme jsou tíž jako před 30-ti lety ale změnění věkem. Nakonec náš zmatek, tápání a rozpaky prosvětlí, když si povšimneme, že i za věkem změněnou podobou jsou pořád stejné rysy, stejný hlas nebo způsob vyjadřování.

Mariino zklamání a zmatek prorazí Pánovo oslovení: „Marie“. Marie možná nedokáže rozumem rozebrat věci jako Jan. Slyší ale hlas, který zná. Slyší toho, co zná jí. To vede k ohromujícímu poznání skutečnosti: Ježíš žije! Boží sliby platí. Bohem slíbený nový život existuje. Nové stvoření začalo. Pán Ježíš ji pověří jako prvního apoštola nebo přesněji řečeno apoštolku: „...jdi k mým bratřím a pověz jim, že vystupuji k Otci svému i Otci vašemu a k Bohu svému i Bohu vašemu.“ Naléhavost tohoto poslání podtrhuje, že Ježíš odmítl i jakýkoliv její dotek: „Nedotýkej se mne, dosud jsem nevystoupil k Otci.“ Jindy po svém vzkříšení nechal učedníky, by se ho dotýkali nebo dokonce Tomáše vyzval, aby vložil prsty do jeho ran. Teď ale není ta správná chvíle na objetí. Vzkříšený Ježíš má předstoupit před svého nebeského Otce a Marie má sdělit dobrou zprávu zarmouceným učedníkům.

Jak se tento příběh dotýká nás. Předně, i když jako Marie nejsme schopní vidět a poznat Vzkříšeného můžeme slyšet jeho hlas, který k nám osobně mluví. Nemám na mysli nějaké přeludy, ale Boží doteky, které můžeme zakusit třeba při modlitbě nebo četbě Písma. To, že k mnohým z nás takto Bůh promluvil, je možné jedině proto, že Ježíš žije a v Duchu svatém je s námi. Proto můžeme stejně jako Marie čekat z Boží strany oslovení, odpuštění, uzdravení a naději. Protože Ježíš žije, opravdu zvítězil nad zlem a smrtí. Boží budoucnost, ve které už nebude místo pro nespravedlnost, zlo a smrt je skutečností, protože Ježíš vstal z mrtvých. Všechny Boží doteky, které nasměrují náš rozum i cit k nebeské naději jsou hlasem této budoucnosti,

hlasem, který nás chce podržet v tomto životě a dát naději pro budoucnost.

Dovolte, aby se to opět pokusil vyjádřit obrazem, který je mi, jako bývalému horolezci, blízký. Je to příběh o pokusu o výstup na jednu z nejvyšších hor světa na 8 068 m n. m. vysoký Gašerbrum v Himalájích, V roce 2013 se pokusila o prvovýstup náročnou jihozápadní stěnou dvojice českých lezců Marek Holeček a Zdeněk Hrubý. Ze stěny museli pro různé potíže ustoupit. Při jednom ze slaňování udělal Zdeněk Hrubý vážnou chybu a zřítel se spolu se vším lezeckým materiálem včetně lana do hlubiny. Ve stěně zůstal otřesený Marek Holeček. V dnešní době je možné spojení odkudkoliv s kýmkoliv na světě přes síť satelitních telefonů. Marek vzal svůj satelitní telefon a zavolal domů své ženě, která si zrovna hrála s tehdy tříletou dcerkou. Obsah hovoru se nedal zřejmě srozumitelně vyjádřit, takže kniha, z které čerpám, jej samozřejmě neobsahuje. Nicméně po tomto rozhovoru se Marek sebrala a po obtížném a vyčerpávajícím sestupu se mu podařilo uniknout ze stěny. Sílu mu dodal hlas života, hlas naděje, hlas budoucnosti - hlas jeho ženy a dcerky.

Ježíšovo vzkříšení je také hlas života, hlas naděje, hlas budoucnosti. Záleží jestli chceme spolu s Marií tento hlas slyšet a uvěřit mu. Nechme se na závěr pozvednout v důvěře Pánu jedním vyznáním významného německého barokního básníka Angela Silesia, současníka Jana Amose Komenského. Angelus Silesius se obrací k Bohu takto:

Lásko, jež mne potom z hrobu
|smrtnosti probudíš,

lásko, jež mou zdejší mdlobu v slávu
věčnou proměníš:

Tobě já se oddávám a tvým
věčně zůstávám.